

quier, vor Kasseforvalter, og vor ærede Finansminister sidder her som Indenrigsminister tillige. I Forbindelse med den egentlige Finanslov staaer en anden, som kaldes Statsbudgettet for Finantsaaret fra 1ste April 1855 til 31te Marts 1856 og er approberet den 2den August 1855. Dersom der i dette Statsbudget stod, at det var blevet approberet efter Overenskomst med Rigsdagen, saa er det ganske vist, at den foregaaende Finanslov derved maatte være falden bort, om ogsaa dette ikke udtrykkeligt havde været nævnt. Men det staaer der ikke; Statsbudgettet har kun Lovgyldighed som en dispostitorisk Lov, en kongelig Forordning. Det er Noget, som bruges paa mangfoldige Steder og er ogsaa meget hensigtsmæssigt, at, naar en Finanslov er kommen frem, saa anseer man den kun tilstrækkelig til at dele den lovgivende Magt og den administrative Magt som Statsmagt imellem; men den administrative Statsmagt betragter den i Almindelighed ikke og kan i Almindelighed heller ikke betragte den som saadan, som tilstrækkelig, som administrativ Lovgivning, Finantsvæsenet angaaende. Den ledsages, hvor Finantsvæsenet nogenlunde har faaet en fuldstændig Udvikling, af en kongelig Forordning, som indenfor Finanslovens Grændser disponerer over de saaledes indrømmede Pengemidler og stiller enhver Embedsmand i Landet i den rigtige Stilling ligeoverfor Finansloven og viser, hvilket Ansvar der kommer til at paahvile hver enkelt Kassebetjent, enhver Enkelt, der er berettiget til at assignere etc. I de Forhold, hvori vi dengang befandt os, var det, selv om det ikke var det Sædvansmæssige, dog hensigtsmæssigt og nødvendigt. Som en saadan Lov, som en saadan dispostitorisk kongelig Forordning staaer den; var den bleven mere, eller var den mere, vilde den, forekommer det mig, være en Ulovlighed fra dens Side, som har contrassigneret den; men det er den ikke, det behøver den ikke at være: den er ganske simpelt en dispostitorisk Lov, som slutter sig til den virkelige Lov, der her er Finansloven.

Naar jeg gaaer ud fra denne Betragtningssmaaade, og jeg saa gaaer over til Statsregnskabet for det samme Aar, 1855—56, saa kunde

jeg rettlighvis gjøre Fordring paa, at Regnskabet som Statsregnskab svarede til den virkelige Finanslov, nemlig Finansloven, som er vedtagen her — der kan nemlig ikke i samme Stat antages to hinanden modstridende Love, og der kan især ikke blive en Lov til uden paa den lovhjæmlede Vel. Nu skal jeg være meget villig til at indrømme, at under de samme Forhold kunde det være vanskeligt, og jeg skal ogsaa for mit Vedkommende give en vis Billedelse til, at man har fuldbyrdet den dispostitoriske, den kongelige Forordning og tilfredsstillet den gennem Regnskabet; istedetfor at tilfredsstille den virkelige Lov derigennem, men derimod kan denne indskudte Forordning ikke paa nogen Maade bortskaffe for det Første de Summer, man er bunden til efter den virkelige Lov, og dernæst endnu mindre de grundlovmæssige Bestemmelser. Vil man haandhæve eller have, at det saakaldte Statsbudget for 1855—56, denne Overfugt over de kommende Statsudgifter, saaledes som Kongen i det Geheimtatsraad har fundet, at det maatte være, — vil man have, at vi skulde lade Statsregnskabet binde sig dertil og være tilfredsstillede dermed, saa maa man ikke benytte det til at tillegne sig vore Midler, og sige: i dette Statsbudget staae disse Summer, som skulde ydes af Landsdelene, og paa Grund af at det staaer der, er det, at der maa gjøres en Contraberegning.

Jeg har nu søgt at fremstille min Betragtningssmaaade derom saa godt, jeg kan. Jeg skal ikke slippe Sagen her, idet jeg godt kan tænke mig, at den ærede Minister kan spørge mig, hvad skal der da gjøres, hvad forlanger det Medlem, som taler, at der skal gjøres. Jeg forlanger, at man skal tage Sagen saa simpel som muligt, og jeg vil spørge den ærede Minister, dersom han for en Tid havde betroet sine Pengemidler i en vis Mands Haand, og denne efter en vis Tids Forløb ikke længere blev den, der skulde bestyre disse Pengemidler, men af lagde Regnskab for ham, og ved denne Leilighed vel ikke til eget Brug, men til et Brug, hvortil den ærede Minister ikke havde givet sin Consents, beholdt de Penge, som han ikke havde indrømmet ham at beholde, hvad gjorde han saa? Saa begyndte han med at kalde ham ind